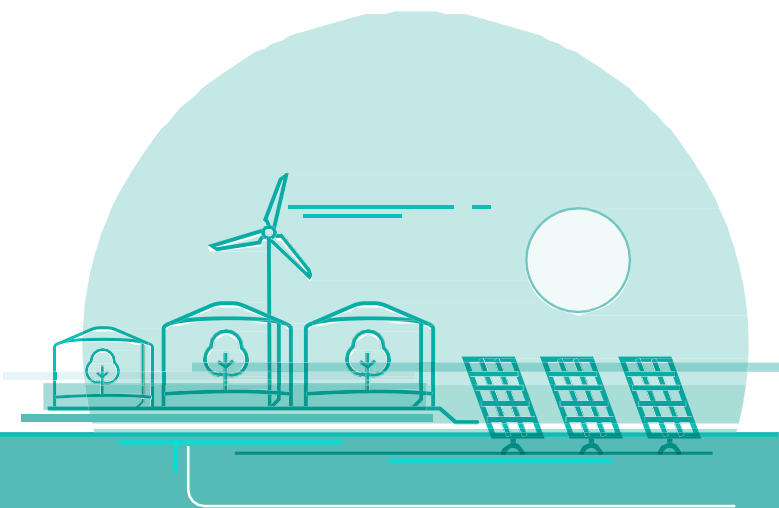

Groenfonds Regionaal Duurzaam

Kwartaalupdate Q4 2023

meewind

Introductie

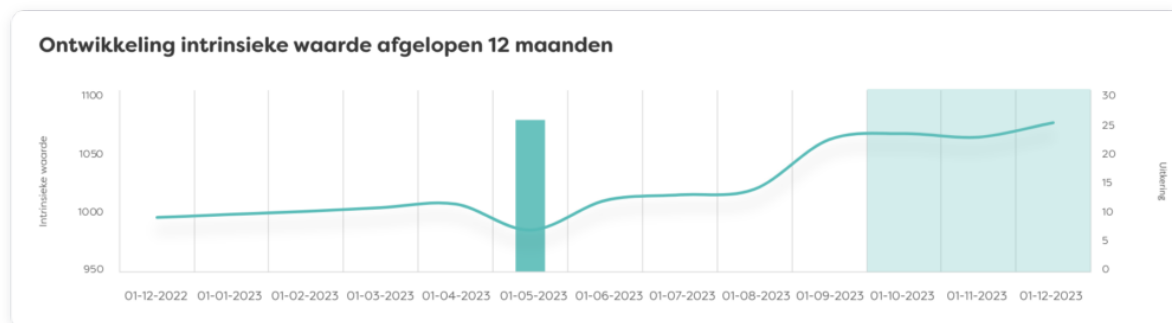
Ons Groenfonds Regionaal Duurzaam heeft het jaar 2023 goed afgesloten. De koers steeg opnieuw, ditmaal met 1,32%.* En er was een flinke instroom van nieuwe participanten die kozen voor groen beleggen. We lichten de ontwikkelingen in de periode 1 oktober t/m 31 december hieronder aan u toe.

Inhoudsopgave

1.	De cijfers op een rij.....	4
2.	Terugblik op Q4 2023	7
3.	Update Groenfonds Regionaal Duurzaam Q4 2023	10
4.	Projecten uitgelicht.....	13
5.	Update beheerder Meewind.....	14

1. De cijfers op een rij

Intrinsieke waarde en omvang dividend Groenfonds Regionaal Duurzaam

Rendementen

Rendementen

Gemiddeld fondsrendement 5 jaar ¹	+ 3,62%
Procentuele verandering dit kwartaal ²	+ 1,32%
Uitkering afgelopen 12 maanden	€ 25,00 per participatie

1. Het gemiddeld fondsrendement wordt bepaald over een periode van 5 jaar in het verleden.
2. De genoemde procentuele verandering betreft de afgelopen 3 maanden. In het verleden behaalde resultaten voorspellen geen toekomstige rendementen.

Kerncijfers

Kerncijfers

Intrinsieke waarde	Datum	Uitgekeerd Dividend
€ 1.064,00	31 oktober 2023	€ 0,00
€ 1.061,10	30 november 2023	€ 0,00
€ 1.073,13	31 december 2023	€ 0,00

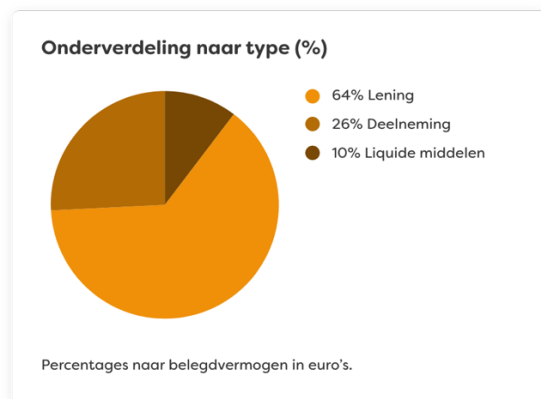
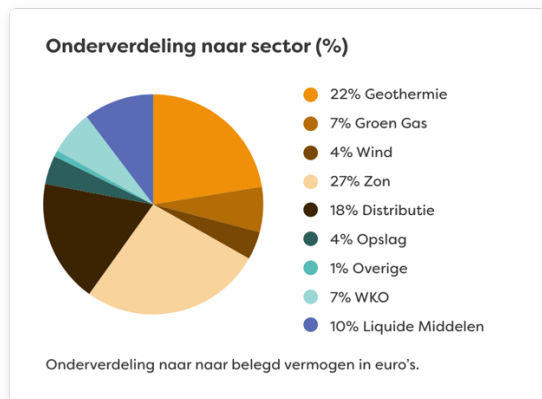
De intrinsieke waarde van een participatie is de totale waarde van het fonds (bezittingen minus schulden) gedeeld door het aantal uitstaande participaties. De waardering van bezittingen en schulden wordt in opdracht van de beheerder jaarlijks getoetst door een onafhankelijke derde partij.

Beleggingen

Ten opzichte van de vorige kwartaalupdates is ervoor gekozen om de diverse beleggingen die onderdeel zijn van een moederbedrijf te groeperen onder de moeder. Dit maakt het overzichtelijker.

Beleggingen			
Investing	Techniek	Lening	Deelneming
OG Clean Fuels	Distributie	X	X
Greenchoice	Distributie		X
Aardwarmte Vierpolders	Geothermie	X	
Aardwarmte Vogelaer	Geothermie	X	
Aardwarmte Koekoekspolder	Geothermie	X	
Ammerlaan Geothermie	Geothermie	X	
Duurzaam Voorne	Geothermie	X	X
Ennatuurlijk Aardwarmte	Geothermie	X	
GeoPower Oudcamp	Geothermie	X	
Wayland Energy	Geothermie	X	
Biovender Hoogezand	Groen Gas	X	
Semperpower	Opslag	X	
D4	Overig		X
Waterstofmolen Wieringermeer	Wind	X	X
Windpark Coevorden Zuid	Wind		X
Windpark Streepland	Wind		X
Duurzaam Opgewekt	WKO	X	
Karakter Energie	Zon	X	
Groendus	Zon	X	
Sunrock	Zon	X	
Wocozon	Zon	X	
Zonnevide Haghorst	Zon		X
Zonnepark IJsselmeerdijk-Lelystad	Zon	X	

Spreiding portfolio

2. Terugblik op Q4 2023

Marktontwikkelingen

Is de energiecrisis echt voorbij?

Op de energiemarkten daalden de prijzen en de volatiliteit. Er lijkt sprake van stabilisatie, terug naar een nieuw normaal.

Elektriciteitsmarkt

In het vierde kwartaal zijn de elektriciteitsprijzen flink gedaald van boven € 125 per MWh tot ruim onder € 100, evenals een daling van de verwachte prijzen voor 2024 en verder. De prijzen voor de verschillende jaren komen ook weer dicht bij elkaar en de schommelingen worden minder. Dit duidt op een zich stabiliserende markt. De verwachting voor de langere termijn (2029 en verder) ligt volgens onze informatie echter wel op een hoger niveau dan voorheen. Per saldo nam de onzekerheid af en dit komt de haalbaarheid van nieuwe initiatieven ten goede, denken we. Voor bestaande projecten levert dit een gemixt beeld op: het korte termijn verdienpotentieel is iets verslechterd, op de langere termijn levert productie meer op.

Gasmarkt

De gasprijs is na een piek medio oktober flink gedaald. Deze daling heeft al geleid tot de vaststelling dat de 'energiecrisis voorbij' is. Gasreserves in de EU zitten vol terwijl de gasconsumptie is gedaald, waardoor de vooruitzichten relatief goed zijn. Naar verluidt zit er desondanks eerst nog een stijging in de prijs die de consument betaalt vanwege het gas dat al is ingekocht op een moment dat de prijzen nog hoger lagen en hogere belastingen.

Daling marktrente ligt in het verschiep

Na een piek van 3,3% begin oktober is de kapitaalmarktrente in de loop van het vierde kwartaal gedaald tot 2,2%, waarna de rente weer iets is toegenomen. Dat komt volgens ECB-voorzitter Christine Lagarde door het toenemende energiegebruik. Desondanks zijn er geen verdere maatregelen nodig volgens de centrale bank. Volgens de laatste berichten zal de ECB de rente op termijn verlagen en verschillende specialisten verwachten dat dit mogelijk al in het tweede kwartaal zal beginnen. Dit zou positief zijn voor de financierbaarheid en de waardering van projecten en deelnemingen.

Vooruitzicht ontwikkeling inflatie verder verbeterd

Inflatie in Nederland is in het vierde kwartaal verder gedaald. De prijsontwikkeling van energie heeft al een tijd een grote invloed op het verloop van de inflatie. Dit komt vooral door de hoge prijzen in 2022. Het CBS zegt daarover dat de prijzen van energie in de CPI nu een stuk lager zijn dan in 2022. Omdat de inflatie wordt gemeten als de ontwikkeling van de prijzen ten opzichte van dezelfde maand in het voorgaande jaar, valt de inflatie nu lager uit. De mutatie op jaarbasis bedroeg 3,8% en dat heeft geresulteerd in een stijging van de kosten bij kredietnemers.

De komende jaren neemt de inflatie weer duidelijk af, aldus DNB medio december. In 2023 is dit gepaard gegaan met een stagnerende economie, naar verwachting gevolgd door geleidelijk herstel in 2024 en 2025. In 2024 neemt de geraamde inflatie verder af tot 2,9% en aan het eind van 2025 komt de inflatie naar verwachting weer onder 2% (gemiddeld: 2,2%). Ook de kerninflatie, zonder energie en voeding, gaat beduidend omlaag. Dit is weer meer het niveau dat we kennen uit het verleden en waarop de verwachtingen voor projectopbrengsten en -kosten zijn gebaseerd.

Overige marktontwikkelingen

Geen energietransitie zonder enorme investeringen in elektriciteitsnetwerken

In het vierde kwartaal kwamen de investeringen in elektriciteitsnetwerken op gang, rijkelijk laat als je het ons vraagt.

De Europese Commissie heeft een 14-punten omvattend actieplan gelanceerd om het Europese elektriciteitsnet te moderniseren en elektrificatie te faciliteren. Het plan vereist dat er tegen 2030 nog wel even € 584 miljard wordt geïnvesteerd. Daarnaast moet het beter met de planning en coördinatie, en wil men zich concentreren op de standaardisatie van de toeleveringsketen (productie van onderstations, transformatoren, kabels en schakelapparatuur) voor de netwerken. Werk aan de winkel dus.

Het demissionaire kabinet in ons land stelt € 25 miljard beschikbaar aan Tennet om te investeren in het stroomnet. Dit is een soort lening die moet worden terugbetaald uit de opbrengsten van de verkoop van (een deel van) Tennet Duitsland, maar dat levert vertraging op. Eind november waren er berichten dat Duitsland en Nederland het bijna eens zouden zijn over een verkoop; sindsdien is het echter stil gebleven. Met de nieuwe lening kan Tennet in ieder geval verder werken.

Grote beleggers willen meer profiteren van energietransitie

De Engelse multinationale vermogensbeheerder Schroders heeft een onderzoek (Institutional Investor Study, 2023 Global Report) uitgevoerd onder 770 grote beleggers naar beleggingskansen. Wat blijkt: overal in de wereld willen beleggers inspelen op de beleggingskansen die voortvloeien uit de energietransitie. Ongeveer de helft van de respondenten denkt dat infrastructuur en hernieuwbare energie op middellange termijn de beste mogelijkheden bieden om te profiteren van de beleggingskansen die door de CO₂-reductie ontstaan. Mooi te zien dat de energietransitie inmiddels wordt gezien als een kans.

Het goede nieuws hiervan is dat dit de komende jaren ongetwijfeld meer geld oplevert om de energietransitie mogelijk te maken. Uit ervaring weet Meewind echter dat deze kudde grote beleggers over het algemeen op zoek gaat naar de makkelijke, minder risicovolle en vooral ook grotere investeringen. De praktijk om de energietransitie verder te brengen is helaas vaak niet makkelijk en laag risico, zoals de meeste innovaties ook niet groot starten. Blijkbaar zegt ook zelfs 10% van de respondenten nog: 'ja, we hebben beloofd om uiterlijk in 2050 netto-nul te bereiken maar hebben nog geen maatregelen doorgevoerd'. We moeten maar niet op ze wachten.

3. Update Groenfonds Regionaal Duurzaam Q4 2023

De intrinsieke waarde van een participatie in het Groenfonds Regionaal Duurzaam steeg afgelopen kwartaal van € 1.059,13 (30 september 2023) naar € 1.073,13 (31 december 2023). Een stijging van 1,32%.*

Stabiliteit en nieuwe instroom

Verder was het een rustig kwartaal voor het Groenfonds. De projecten draaien stabiel. Er waren geen wijzigingen of opvallende ontwikkelingen met grote impact op het fonds in deze periode.

In december zagen we een grote instroom aan nieuwe participanten. Positief voor het fonds en haar doelstellingen. Het positieve jaarrendement van het fonds en de positieve ontwikkelingen rond haar projecten maken ons Groenfonds Regionaal Duurzaam een aantrekkelijke keuze qua groen beleggen.

Wijziging belastingvoordeel op groen beleggen

Eind november heeft de Eerste Kamer ingestemd met de versoering van de regeling voor groen sparen en beleggen. Per 1 januari 2025 gaat de vrijstelling op groen belegd vermogen terug van €65.000,- naar €30.000,-. Voor fiscaal partners wordt het vrijgestelde bedrag teruggebracht tot €60.000,-.

Op het moment van schrijven zijn wij in gesprek met de accountant van de fondsen KPMG die voor ons de nieuwe regeling doorrekent en op een rij zet wat dit voor u als participant in ons Groenfonds betekent. Deze informatie delen we uiteraard met u, zoals u van ons gewend bent, via onze website. Met extra aandacht voor de groep participanten die bij ons belegt boven de nieuwe grens.

Goed om te noemen dat wanneer u groen belegt, u sowieso bijdraagt aan een duurzamer Nederland, u lokale energieprojecten helpt realiseren en bovendien een gezond rendement ontvangt. Een interessante beleggingskeuze dus, ook met het oog op de combinatie van een relatief laag risicoprofiel (van 3 op de schaal van 7) en een **verwacht rendement van 4% tot 6% per jaar**. De extra belastingvoordeel-prikkel komt daar, ook na 1 januari 2025, nog bovenop.

We hebben diverse projecten in de pijplijn; nieuwe projecten op zoek naar financiers weten ons goed te vinden. Ook komend jaar zal ons Groenfonds dus actief door-investeren in energieprojecten die duurzame energie opwekken of opslaan en zo CO₂-uitstoot helpen reduceren. Aan die inzet en impact verandert niets!

Uitdagingen van geothermie

Het Groenfonds Regionaal Duurzaam investeert in koplopers in de energie transitie. Zo ook in partijen die een belangrijk onderdeel zijn van de verduurzaming van de tuinbouwsector en op termijn in de gehele bebouwde omgeving door middel van het produceren van duurzame warmte van geothermische oorsprong.

De Nederlandse diepe ondergrond (bestaande uit een geologisch gelaagde opbouw met watervoerende pakketten) is uitermate geschikt voor de winning van grote hoeveelheden duurzame warmte. Geothermie is een van de goedkoopste bronnen voor duurzame warmte in Nederland en wordt op dit moment vooral ingezet als duurzame warmtebron voor de tuinbouwsector. De geothermiesector bestaat sinds de boring van het eerste doublet in 2008 een kleine 15 jaar in Nederland. Inmiddels bestaan er 31 aardwarmte doubletten op 24 locaties in Nederland, waarvan Meewind voor 9 locaties een deel van de financiering heeft verstrekt.

De groei van de sector gaat hand in hand met de ontwikkeling van kennis over de diepe ondergrond en technische kennis en innovatie over het aanleggen en beheren van de geothermie doubletten. Zo is in 2020 door de sector de industriestandaard Duurzaam Putontwerp opgesteld en worden deze bij nieuwe projecten toegepast. Deze borduurt voort op de geleerde lessen in de eerste 10 jaar van het ontwikkelen, bouwen, opereren en onderhouden van geothermieprojecten in Nederland.

Het aanleggen en beheren van geothermie projecten kent voorsnog wel enkele uitdagingen die kenmerkend zijn voor deze sector en het risicoprofiel voor een financier als Meewind ten opzichte van bijvoorbeeld de financiering van een zonnepark of windpark verhogen. Daar tegenover staat een hogere rentevergoeding voor de leningen die het Groenfonds verstrekt. Het betreft in hoofdzaak de risico's die zich kunnen voordoen tijdens de bouw en de exploitatie.

Constructierisico

Het aanleggen van de put is complex en gebeurt in een complexe omgeving op grote diepte in de ondergrond. Er bestaat een kans dat er complicaties optreden tijdens de boring van de put danwel bij het opbouwen van de installatie van de nieuwe put. Als dit risico optreedt, heeft dit over het algemeen grote gevolgen voor de planning voor de aanleg en de bouwbegroting.

Productierisico tijdens exploitatie

Gedurende het in exploitatie hebben van het project kunnen situaties ontstaan waardoor het debiet (de mate waarin het warme water kan worden opgepompt of het afgekoelde water kan worden geïnjecteerd) van het project structureel of tijdelijk wordt verminderd en er minder warmte kan worden geleverd. Dit kunnen problemen van geologische of technische aard zijn in de putten dan wel in de overige installatie.

Ook bij de recente sidetrack van Vierpolders en de nieuwe boringen ten behoeve van de uitbreiding van project Vogelaer hebben zich bovenstaande risico's gemanifesteerd. Bij Vierpolders zijn er problemen met de injectieput en voor Vogelaer geldt dat tijdens het boren

problemen zijn opgetreden waardoor er waarschijnlijk een sidetrack moet komen. Men is op zoek naar een oplossing die de gezonde exploitatie van de beide projecten kan waarborgen. We zullen u de komende kwartalen op de hoogte blijven houden over de ontwikkelingen en uiteindelijk gekozen oplossingen.

Let op: dit is een reclame-uiting. Beleggen brengt risico's met zich mee, waaronder krediet-, liquiditeits- en duurzaamheidsrisico. Met beleggen maakt u kosten en u kunt uw inleg (deels) verliezen. Raadpleeg het Essentiële-informatiedocument en het Prospectus voordat u een beleggingsbeslissing neemt. [Bekijk deze hier.](#)

* De genoemde procentuele verandering betreft de afgelopen 3 maanden. In het verleden behaalde resultaten voorspellen geen toekomstige rendementen.

4. Projecten uitgelicht

Zonneweide Haghorst sluit nog een stroomcontract af

Eerder melden we al dat een belangrijk deel van de stroom van Zonneweide Haghorst voor een periode van 10 jaar zal worden geleverd aan de filialen en distributiecentra van supermarktketen Lidl Nederland. In december is bekend gemaakt dat groenteverwerker Hessing ook een deel van de stroom zal afnemen voor haar [duurzame Groente VersFabriek](#) in Venlo.

Thijs van Oirschot, initiatiefnemer van Zonneweide Haghorst: “De samenwerking met Hessing is een prachtig voorbeeld van hoe lokale, duurzame energieprojecten en vooruitstrevende bedrijven elkaar kunnen versterken.”

Zonneweide Haghorst heeft een capaciteit van ruim 40 MegaWatt, waarvan Hessing nu een flink deel afneemt (totaal zo'n 6 GWh). [Via deze link leest u het persbericht over de samenwerking.](#) Meer over [Zonneweide Haghorst leest u op onze website.](#)

SemperPower neemt batterij Pollux in gebruik

De grootste batterij van Nederland is in december in gebruik genomen door SemperPower. Eerder in 2023 investeerden de participanten van Meewind 5 miljoen euro in het bouwen en de operatie van deze batterij. Het batterijsysteem, gelegen in de energie hub van Vlissingen-Oost heeft een vermogen van 30 megawatt en een energieopslagcapaciteit van 68 megawattuur, vergelijkbaar met 18 miljoen standaard AA batterijen. Dit grootschalige energieopslagsysteem bestaat uit 182 batterijkabinetten, 7 omvormers en 7 transformatoren en werd door het Nederlandse bedrijf Alfen N.V. geleverd.

Voor een stabiel net

De batterij wordt gebruikt om duurzame energie op te slaan op momenten dat daar een overschot van is, bijvoorbeeld op zonnige dagen of dagen waarop het veel waait. Om deze energie vervolgens uit te kunnen leveren op moment dat het bewolkt is of windstil. Ook speelt de batterij een belangrijke ondersteunende rol in het realiseren van een meer stabiel elektriciteitsnetwerk.

Duurzaam Opgewekt aan de slag met projecten Evoyo

Energieleverancier Duurzaam Opgewekt heeft in het laatste kwartaal van 2023 de projecten van Evoyo (dat in oktober [haar faillissement aankondigde](#)) overgenomen en is daar nu in volle vaart mee aan de gang. Het gaat om alle collectieve en individuele all-electric installaties, en alle ontwikkelingsactiviteiten van nieuwbouwprojecten. De overdracht is soepel verlopen; de projecten zijn in goede handen bij de leverancier van positieve energie.

[U leest er hier meer over op de website van Duurzaam Opgewekt.](#)

5. Update beheerder Meewind

Versterking op de klantenservice

Aan de start van het kwartaal hebben wij **Mi-Sook Westra** verwelkomd als versterking van onze klantenservice. Een welkome uitbreiding van het team dat u als participant te woord staat bij vragen en opmerkingen!

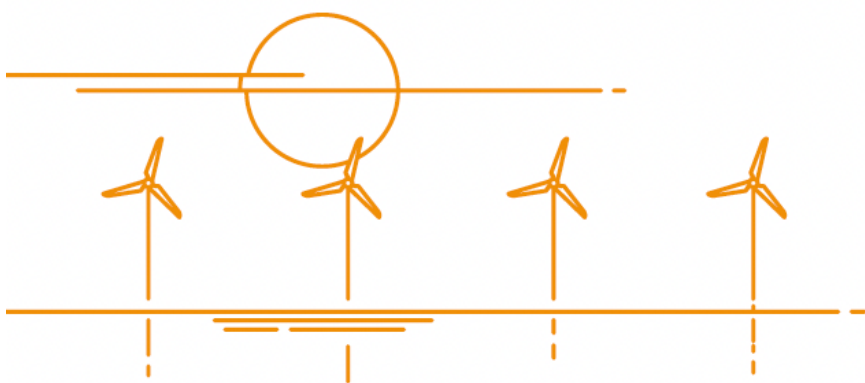
Nieuwe Externe Compliance Officer

In december is **Joop Jansen van Partner in Compliance** (een onafhankelijk compliance consultancy bureau) aangesteld als onze nieuwe Externe Compliance Officer. Een rol die voorheen werd ingevuld door Arjan van der Heiden (van Compliance Advies). De uitleg van wet- en regelgeving is vaak complex en verandert bij uitstek op het gebied van duurzaam volcontinu. Het advies van Joop en zijn team stelt ons in staat deze wetgeving goed bij te houden en de juiste naleving ervan te waarborgen.

Nieuwe Risk Manager

Om risico's zoveel mogelijk te beperken en het kapitaal dat Meewind beheert voor haar participanten zo veilig mogelijk te stellen, werken wij samen met een Risk Manager. Dat was voorheen Steven Verschuren, sinds 1 december j.l. is dat **Michael Blom**. Hij zal zich vanaf nu bezighouden met het identificeren, beoordelen en beheersen van risico's op o.a. juridisch en financieel gebied.

meewind